

Kalejdoskop aktualności

WYSTAWY „LITEXPO”

W kwietniu br. Litewskie Centrum Wystawowe „Litexpo” organizuje szereg imprez wystawowo-komersyjnych. W dniach 6-11 kwietnia odbędzie się kiermasz samochodowy; 18-22 — „Litexpo” wystawi litewskie wyroby na targach towarów użytku powszechnego w Brnie; 21-24 — w pomieszczeniu „Litexpo” swoją produkcję wystawia Finowie. Natomiast 26-30 w m. Ufie w Rosji odbędzie się targi wyrobów produkowanych przez przedsiębiorstwa litewskie.

LITewska PRASA — NA BIAŁORUSI, BIAŁORUSKA — NA LITWIE

„Lietuvos Paštas” oraz poczta Białorusi osiągnęły porozumienie, że na drugie półrocze br. litewskie wydania można będzie zaprenumerować na Białorusi, natomiast białoruskie — na Litwie. Wydawcy z Litwy, którzy chcą swoje periodyki rozpowszechniać na terenie sąsiedniej republiki, do dn. 6 kwietnia powinni zwrócić się do Przedsiębiorstwa Państwowego „Lietuvos Paštas” celem skonkretyzowania warunków. Informacja udzielana jest pod nr telefonu: 42-54-00.

PRZECIWKO MAFII MIĘDZYNARODOWEJ JEDNOCZĄ SIĘ RZĄDY

Wczoraj w Warszawie trwał drugi dzień konferencji międzynarodowej poświęconej problemom zorganizowanej przestępczości, w tym mafii i terroryzmu w społeczeństwach postkomunistycznych. Przedstawiciel Interpolu David Venzel powiedział, że według prognoz, komunikacja między rozmaitymi grupami przestępczymi będzie sprawniejsza, niż komunikacja między państwami. D. Venzel powiedział też, że w Europie istnieją dwa podstawowe szlaki migracyjne: południe—zachód, wschód—zachód. Zdaniem mówcy, tylko 3-4 kraje w Europie posiadają odpowiedni wywiad, który może dość skutecznie przeciwdziałać przestępczości.

Na konferencji dyskutowano o korupcji państwowej, wyraźnym zanępaniu groźbą użycia broni atomowej, biologicznej i chemicznej. Przedstawiciel niemieckiej policji wyraził zaniepokojenie, że wzrasta liczba przypadków prób handlu materiałami radioaktywnymi. W 1990 r. w Niemczech zarejestrowano 4 takie przypadki, w 1991 r. — 41, zaś w 1992 r. — 158. Określono to jako wynik braku stabilności ekonomicznej i politycznej we Wspólnocie Niepodległych Państw. Skonstatowano też, że stamtąd wywozi się uran, kobalt, pluton.

EKOLOGIA? TO SPRAWA POWAZNA

Dzisiaj w AN Litwy drugi dzień trwa sesja naukowa poświęcona problemowi czystości środowiska naturalnego na Litwie. W pięciu sekcjach rozpatrywane są kwestie zanieczyszczenia gleby, powietrza, zagadnienia zachowania i odtworzenia zasobów biologicznych republiki, wpływu środowiska na zdrowie człowieka i świat zwierzęcy.

NIIE OBIECUJĄ SŁODKIEGO ŻYCIA

Ceny litewskiego cukru są już wyższe, aniżeli światowe. Cena 1 kg słodkiego rarytasu produkcji cukrowni w Mariampolu jest najniższa i wynosi 120 talonów. Natomiast najdroższy cukier pochodzi z Poniewieża — 193 talony i Klejdan — 165 talonów. Gdy do cen hurtowych doda się 20 lub 25-procentowe marże, cena cukru litewskiego staje się wyższa niż światowa, która wynosi 180 talonów, a litewska — 240 zł.

KROLOWA ELŻBIETA II BĘDZIE PŁACIŁA PODATKI OD DOCHODÓW

Dotąd w drodze wyjątku królowa Wielkiej Brytanii Elżbieta II nie płaciła podatków od dochodów monarszego domu. Wywoływało to niejednoznaczna reakcję wśród mieszkańców wyspiarskiego kraju. Niezadugno sytuacja się zmieniła. Od 6 kwietnia królowa Elżbieta II i następcą tronu Karol będą płacić podatki. Zostały od nich zwolnione tylko te sumy, które są przeznaczone na cele reprezentacyjne królewskiego dworu.

MIEDZ GUBI LUDZI

Na Litwie trwa gorączka miedzi. Oto kolejny wypadek. Tym razem obiektem kradzieży stała się Góra Krzyży niedaleko Szawel. Zatrzymano dwóch, 15- i 17-letnich mieszkańców Szawel, którzy przynajmniej, że zniszczyli 6 krzyży. Sprofanowane krzyże ważyły około 50 kg. Zostały one spłowiane lub złamane, zaciągnięte do zarosli i tam pocięte na mniejsze kawałki.

NIEMCY — POLSKA: „KWESTIA AZYLANTÓW” WYDAJE SIĘ BYĆ ROZSTRZYGNIĘTA

Polska i Niemcy w 1991 r. podpisały porozumienie, w myśl którego Polska jest zobowiązana przyjąć wszystkie osoby, których podania o azyl zostały odrzucone w Niemczech, a które to przyjechały do Niemiec przez Polskę po dacie podpisania dokumentu. Polska nie będzie musiała przyjmować osób nielegalnie przybywających w tym roku przez Polskę do Niemiec. Boński rząd zobowiązał się do finansowej i administracyjnej pomocy w zobowiązaniu w Polsce infrastruktury, która zapewni deportowanym odpowiednie warunki pobytu, a także posłuży do doskonalenia straży granicznej. Za kilka dni w Bonn spotkają się eksperci polscy i niemieccy, którzy przedyskutują kwestie co do podpisania umowy między krajami w sprawie uregulowania kwestii uchodźców.

NOWE PRZEJŚCIE W BAGRATIONOWSKU

Rządy Polski i Rosji wymieniły noty dyplomatyczne w sprawie przejścia granicznego w Bagrationowsku. Jeżeli nie zdarzy się nic szczególnego, pisze „Rzeczpospolita”, od 1 kwietnia przejście to uzyska status przejścia międzynarodowego i będzie czynne przez całą dobę. Po wstrzymaniu budowy przejścia w Goidapi, będzie to jedyne przejście łączące Polskę z obwodem kaliningradzkim. Będą mogły korzystać z niego i samochody osobowe, i transport ciężarowy.

Na uruchomienie przejścia szczególnie czekał tysięcy Niemiec, pisze gazeta.

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, prasy i radia przygotował Józef ZSOSTAKOWSKI

KRAJOBRAZ PO BITWIE

MOSKWA. Napędy polityczne w Rosji nie słabnie. W opinii komentatorów zakończony przed dwoma dniami zjazd doprowadził do jeszcze większej konfrontacji między najwyższymi organami władzy. Istnieje niebezpieczeństwo, że konflikt przeniesie się może do szeregów społeczeństwa i ogarnąć pro-

cent głoszących. (Normalnie w referendum wyniki są wiążące, jeśli bierze w nich udział co najmniej 50 procent elektoratu). W poniedziałek Jelcyń zwrócił się do Sądu Konstytucyjnego z pytaniem, czy zjazd działał zgodnie z prawem wywołując w niedzielę do pozabawienia prezydenta władzy. Natomiast zjazd wystąpił do tegoż sądu z pytaniem, czy Jelcyń nie przekroczył swych uprawnień, kiedy określił niedzielną głosowanie mianem „próby komunistycznego zamachu stanu”.

Zjazd doprowadził do jeszcze większej konfrontacji, zarówno w strukturach władzy, jak i w społeczeństwie.

Zakończone w poniedziałek 4-dniowe obrady zjazdu potwierdziły też, że drogi prezydenta i parlamentu ostatecznie rozeszły się. Następujący od siebie konflikt ma nie tylko personalne podłoże. Chodzi także, a może przede wszystkim, o dwie całkowicie odmienne koncepcje

rozwoju Rosji. Wskazując tendencje konserwatywne, prowadził do konfrontacji zgrupowanie opozycyjne, zrzucającej na Jelcyńa i rząd kłopoty politycznych i społecznych. Większość obywateli, przekonana, że za pomocą drugą stroną się nie wycofa, w obecnym stanie rzeczy nie rozstrzygnie, że jeżeli sportu nie przycisną, to konfrontacja także społeczeństwa, dzisiejsze konfrontacje, zaś się całkiem szka.

ZAGADKA NOWEGO PREMIERA

PARYŻ. Prezydent F. Mitterrand mianował szefem rządu 63-letniego polityka z partii gaullistowskiej — E. Balladur’a.

Po ogłoszeniu oficjalnych wyników drugiej rundy nowym szefem rządu prezydent Mitterrand mianował E. Balladur’a, dotychczasowego ministra finansów, lidera konserwatywnej partii gaullistowskiej. Ugrupowanie to, obecnie najsilniejsze w parlamencie w swoim programie mówi o konieczności odnowy i wzmocnienia potęgi Francji. Gaullisci głoszą potrzebę ochrony interesów Francji i niepodopuszczenia do podporządkowania interesów kraju interesom innych państw lub struktur europejskich.

W obecnej sytuacji politycznej Europy Zachodniej, kiedy bardzo istotny jest stosunek rządów do sprawy integracji europejskiej, partia gaullistowska oowiada się, co prawda, za integracją europejską, ale obawia się wpływów W. Brytanii i tak jak de Gaulle przeciwca jest dominacji Stanów Zjednoczonych w Europie. Jaką drogę wybierze Francja pod rządami nowego premiera?

EXODUS MUZULMANÓW TRWA NA

SARAJEWO. W Bośni i Hercegowinie od niedzieli obowiązują rozejm. Korzystając z zawieszenia broni wojska ONZ prowadzą ewakuację ludności muzułmańskiej z oblężonych przez Serbów miast we wschodniej Bośni.

Z Srebrenicy ewakuowano w poniedziałek ponad 2 tys. muzułmańskich kobiet, dzieci oraz rannych i chorych. Przedstawiciele ONZ starali się wywieźć tylko najbardziej potrzebujących pomocy, ale na samochody wsiadała znacznie większa liczba osób niż planowano. Ewakuowanych przewieziono do Tuzli pozostającej pod kontrolą sił muzułmańskich. Nie wyklucza się, że już wkrótce Srebrenicy będą mogli opuścić dalsi uchodźcy. Do miasta wyruszył bowiem kolejny konwój z zaopatrzeniem. Oczekuje się, że w drodze powrotnej zabierze on uchodźców.

Tymczasem zwiększają się naciski dyplomatyczne na bośniackich Serbów, aby skłonili ich do przyjęcia międzynarodowego planu pokojowego dla Bośni i Hercegowiny. Plan, przewidujący podział tego regionu dawnej Jugosławii na 10 auto-

nomicznych prowincji, jak dotychczas przewidywano, że w ramach Chorwatów, Słoweńców, Serbów, mawia natomiast, że w nim proponuje uważają, że proponuje mało terytorium. Podczas poniedziałkowej w Brukseli spraw zagranicznych Rosji, A. Mitterrand powiedział, że Mitterrand nie należa, aby Serbia jeł projekt planu. Podobne stanowisko w tej sprawie ministrowi państw NATO, krajów Wschodniej WNP.

W Sztabie NATO wany jest tymczasem wysłania do Bośni i Hercegowiny żołnierzy „blekinykni belów”, członkowie NATO, jednak warunki podobać pierw planu pokojowego wszystkie strony kładł.

Na podstawie doniesień prasowych i radia przygotował M. GUS

Rozbrojenie — nieszczęście Europy?

W poniedziałek ministerstwo obrony USA oświadczyło, że rząd B. Clintona zamierza ograniczyć liczebność wojsk amerykańskich w Europie do około 100 tys. W ciągu kilku najbliższych lat państwa EWG mogą stracić blisko pół miliona miejsc pracy w przemyśle wojennym. Drastyczne zmniejszenie budżetu obronnego po zakończeniu zimnej wojny w wielu regionach Europy pozbawia ludność podstawowego źródła zarobków.

Takie wnioski zawiera doniesienie Instytutu Badania Pokoju i Bezpieczeństwa w Europie przedłożone Komisji EWG o przydział większych środków na przebudowę przemysłu w tych regionach, które najbardziej ucierpią z powodu redukcji przemysłu wojennego. 19 regionów 5 państw określa się jako całkowicie zależne od przemysłu wojennego, a jeszcze 32 regiony na całym terytorium EWG — od baz wojskowych oraz działalności związanej z obroną.

29 zarządów miejskich w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Francji, Włoszech i Hiszpanii już otrzymało od założonego w 1991 r. specjalnego funduszu zasilek na tworzenie nowych przedsięwzięć przemysłu wojennego.

W krajach EWG prace trzech milionów ludzi jest bezpośrednio związana z obroną i przemysłem wojennym. Stanowi to 2,5 proc. całej ich siły roboczej.

Od roku 1987, gdy wydatki

na cele wojenne osiągnęły apogeum, w przemyśle wojennym Europy już zredukowano 100 tys. miejsc. Pakiety zamówień europejskich producentów broni obecnie są trzykrotnie cieńsze niż na początku lat 90. Trudności związane z zbytem dotknęły nie tylko najdroższe rodzaje broni — samoloty, lotniskowce, atomowe okręty podwodne. Największa na świecie fabryka lekkiej palnej broni ręcznej w belgijskim mieście Liege planuje w przyszłym dziesięcioleciu zmniejszyć liczbę pracowników z 10 tysięcy do 1300.

Jedynym promieniem światła w przemyśle wojny w Europie jest to, że w ubiegłym roku rządy Wielkiej Brytanii, Niemiec, Włoch i Hiszpanii po długim debatach postanowiły kontynuować prace nad tworzeniem europejskiego samolotu bojowego według nieco uszczuplonego programu „eurofighter”. Prace będą kosztowały ponad 200 miliardów koron, będzie je wykonywało 60-70 tys. ludzi.

Jednak jeszcze większe problemy, niż zmniejszenie produkcji broni spowoduje zmniejszenie sił zbrojnych NATO. Producentów broni ostatecznie można przekwalifikować i zaczną oni wytwarzać pokojową produkcję, natomiast prace w dziedzinie obsługi baz wojskowych trudno zastąpić innymi pracami.

Pod tym względem najgorsza sytuacja jest w Niemczech. S. Niemiec nie tylko wycofuje się wojsko obce, zmniejsza się także własne siły zbrojne. W chwili zjednoczenia się Niemcy

Wschodnie i Zachodnie, razem 660 tys. wojsk, obecnie mają 440 tys. W 1994 r. zostanie 300 tys.

Holandia i Belgia 2000 rocznie przewidują szenie swych sił obronnych, odpowiednio do 50 tys. wojskowych, a już zniósł wojskowy, że służby wojskowe.

Rząd Wielkiej Brytanii, który zostawia tylko 100 tys. żołnierzy, zrzekł się niekiedy zmniejszenia obronności w przyszłości, ograniczenie będzie musiał ograniczyć wielkomocarstwo, które w długim planie przewiduje szona o 20 proc. Obrońca Wielkiej Brytanii, wojskowe ponad 4 proc. produktu narodowego, Francja 3,5 proc. W 1994 r. ponad 2 proc. i 100 tys. ludzi.

Jeszcze nie zdecydowały wojskowych USA, które w Europie. George Bush zmniejszenie ich siły, jednak Bill Clinton, nawet mniej. Władze amerykańskie, które obrony przewidują zmniejszenia najbliższych pięciu lat, nych o 25 proc. Władze skowidy i wycofuje się, obecnie w sile, USA, 600 tys. Władze, praty giece Indii, WNP.

otwarcie nowego terminalu

Lotnisko tańsze na świecie

o godzinie 16:30 na Lotnisku w Wilnie nastąpi otwarcie nowego terminalu. Zjadą tam będą strzelały korki w gorące przygotowane do przyjęcia pasażerów. W otwartości warto się zastanowić nad stanem i dalszym losem tego obiektu dla Republiki Litewskiej. Rozważa się tym bardziej na ostatnio dużo się mówi o cenach na bilety lotnicze, a w szczególności o samolotach kościelnych pasażerowie. W ogóle ten rodzaj ma rację bytu. Okazuje się, że ma. Już nie mówiąc o przestaniu.

Wileński lotniskowy czyny jest jako placówka od 18. Ciała jego działalności w ostatnich czasach skierowane na rekonstrukcję i rozbudowę, aby zlikwidować resztki przeszłości, przybliżyć do wzorku współczesnego lotniska.

Rekonstrukcja prowadzona w trudnych warunkach, w których obsługa pasażerów była niekompletna. Wskazywano na zakończenie prac, zyskiem, który pozwolił na rozbudowę terminalu. W marcu zakończono I etap prac, rekonstrukcję i rozbudowę. Następnym etapem jest pasażerów. W dzień otwarcia 1400 m pasu, w tym 1000 miejsc. W tym celu zainstalowano światła. W tym celu zainstalowano światła. W tym celu zainstalowano światła. W tym celu zainstalowano światła.

W tym celu zainstalowano światła. W tym celu zainstalowano światła. W tym celu zainstalowano światła. W tym celu zainstalowano światła.

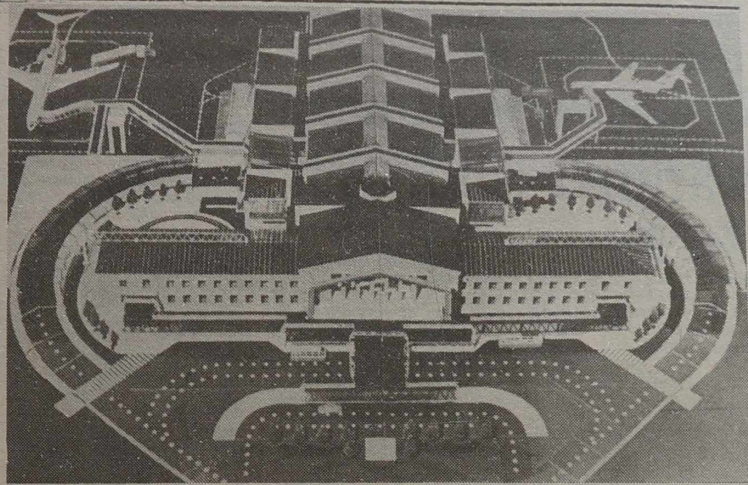
pocekalni do samolotu. Wszystko to kosztuje. Np. jeden autor kar niemiecki wycenia się na 380 tys. DM, my zaś nabyliśmy używane wozy, dziesięciokrotnie taniej.

Słowem czyni się wszystko, aby nasze lotnisko stało się normalnym portem międzynarodowym, z barami i sklepami duty free, z ofercie dla zagranicznych spółek lotniczych itp. Administracja lotniska gimnastykuje się jak może, aby przemyśleć najtańsze warianty, bo z budżetu państwa wyznaczono zaledwie 124 mln talonów, czego nie wystarczy nawet na rekonstrukcję pasa startowego.

Problemów mnóstwo. Praca lotniska uzależniona jest od wielu innych placówek — służby ochrony kraju, celnej. Każda z tych instytucji kieruje się swymi wewnętrznymi prawami, każda ma własne problemy. Wszystko więc należy uzgadniać, doprowadzać do wspólnego mianownika, co wymaga nie lada dyplomacji.

Ważnym bezpieczeństwem lotniska. Ma pierwszorzędne znaczenie, szczególnie w naszych niespokojnych czasach porwania samolotów, przemytu broni, narkotyków. Lotnisko jest obiektem o specjalnym przeznaczeniu, więc ma być szczególnie chronione, tymczasem w ramach oszczędności Ministerstwo Obrony Kraju zdejmują część straży, bo nie ma za co jej utrzymać. Dzisiaj można odizolować niebezpiecznego osobnika, wykryć mordercę ładunek, ale są przeciwnie jeszcze rejsy czarterowe, inne problemy. Dwa lata nie można zaprowadzić porządku w środowisku prywatnych taksówkarzy. Prawdopodobnie już wkrótce przegodzi się postój taksówek, wprowadzi płatne parkingi.

Inny problem — „zmagania” z prywatyzacją. Lotnisko stara się udowodnić samorządowi miasta, że jego obiekty nie poddają się prywatyzacji, np. internat, który na domiar złego znaj-

duje się w pobliżu składu paliwa.

Potrzebna jest bardziej skuteczna pomoc departamentu. Należy opracować specjalny system, który by regulował stosunki portu z Ministerstwem Komunikacji, Litewskimi Liniami Lotniczymi (LAL), ze spółkami zagranicznymi.

Mimo trudności, pomyślnie rozwijają się międzynarodowe kontakty lotniska. W lutym zostało ono pełnoprawnym członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Lotnisk (ACI) z ośrodkiem w Brukseli, w marcu — członkiem Międzynarodowego Zrzeszenia Przewoźników Powietrznych (IATA). Niedawno w specjalistycznym piśmie angielskim ukazał się tytuł artykułu o Wileńskim Lotnisku.

Na dziś rejsy litewskich samolotów są najtańsze w Europie. Tzw. blokogodziną na An-24 i 26 kosztuje 300 USD, Tu-134 — 400 USD, Jak-42 — 550 dolarów. Powstaje więc pytanie: dlaczego tak drogie są bilety? Ostatnia podwyżka cen na bilety do Moskwy spowodowana została tym, że lotnisko moskiewskie zażądało opłaty swych usług w dolarach. I chociaż nache samoloty w ramach oszczędności ładują nie na międzynarodowym Szeretymjowo-II, lecz I, kosztuje to 3 tys. USD.

Wielu interesują stosunki LAL z byłym Aeroflotem. Dziś Aeroflot jako taki nie istnieje i trze-

ba zawierać umowy z mnóstwem rosyjskich nowych spółek, poszczególnymi lotniskami. LAL mogą lądować praktycznie tylko na tych, gdzie istnieje służba graniczna: w Moskwie, Petersburgu (wkrótce zostaną wznowione rejsy do tego miasta) oraz Kazania. Aby móc odlecieć z Kazania np. do Taszkentu, trzeba już umawiać się z tamtejszym lotniskiem. Samoloty towarzysztw rosyjskich nie ładują w Wilnie. Ostatni był samolot ministra spraw zagranicznych A. Kozjyrewa. Z byłych republik radzieckich w Wilnie ładują tylko samoloty Estońskich Linii Lotniczych. LAL do Tallina nie lata, bo brak pasażerów.

Z uruchomieniem nowego terminalu, na lotnisku będzie pracować 550 osób. LAL mają połączenie z Warszawą, Berlinem, Kopenhagą, Budapesztem, Londynem, od wczoraj — z Amsterdamem, wkrótce będzie — z Paryżem.

Samoloty do Warszawy wypełnione są zaledwie w 30 proc. Bilet z Wilna kosztuje 72 USD, z Warszawy do Wilna 77 USD. Dla obokrajowców — 102 USD.

Dużo firm zagranicznych (Lufthansa, SAS) chciałyby zwiększyć ilość lotów do Wilna. Skandynawskie Linie Lotnicze (SAS) mile widziałyby aż 6 rejsów z Kopenhagi do Wilna. To dobrze. Lotnisko jest zainteresowane

przyjmowaniem jak największej ilości samolotów. Poza zyskiem — powstaje zdrowa konkurencja. Kierownictwo pragnie, aby pas startowy był maksymalnie eksploatowany. Wtedy port będzie w stanie siebie utrzymać.

Mówi się o budowie drugiego pasa startowego. Wyznaczono nawet miejsce — wzdłuż szosy litdzkiej, z dala od ludzkich skupisk. Dziś można przyjmować w Wilnie 4 rejsy, a przy dobrych chęciach — nawet 8. Nawet w trudnych warunkach Wileńskie Lotnisko przyjęło w ub. roku 1,5 mln pasażerów.

Jakis czas temu prowadzono pertraktacje co do wynajmu drugiego boingów, ale na razie, przy braku środków, taka transakcja zakrawa na awanturę. Remontuje się więc stare samoloty, wyposaża je w nowoczesny sprzęt, organizuje lepszy serwis. Jeden Jak-42 już wyremontowano, pięć innych stoi w hangarze na remoncie. Rekonstruuje się Am-24.

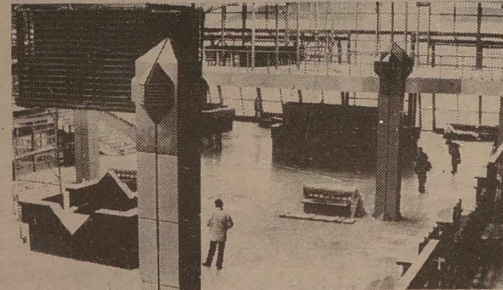
Bardzo trudno obliczyć dziś koszty budowy nowego terminalu — ciągle indeksacja, zmiany kursów gmatwiają sytuację. Na dziś, jak twierdzą budowlani, wykorzystano 150 mln talonów. Zgodnie z przewidywaniami obliczeniami cała budowa ma kosztować 400—500 mln.

Nowy terminal wygląda imponująco — dużo przestroni, światła. Wszędzie — szkło, granit, metal. Wszystko jest niewielkie, ale nowoczesne — komora celna, poczekalnie, piętro ze sklepami duty free. Należy sądzić, że pasażerom będzie tu wygodnie i przytulnie. W każdym bądź razie postara się o to wyszkolony w USA personel.

Barbara ZNAJDZIŁOWSKA

NA ZDJĘCIACH: tak będzie wyglądał Portbanek po całkowitej rekonstrukcji; lewe, zrekonstruowane skrzydło; widok sal, z której będziemy odlatywać w świat.

Fot. Walery Charin

WNIOSY W TRYBUNALNYCH SĄDACH

W tym celu zainstalowano światła. W tym celu zainstalowano światła. W tym celu zainstalowano światła. W tym celu zainstalowano światła.

A ceny — bajajskie

w celu usprawnienia tej pracy nabywcy działki sadowniczej mogliby potwierdzić notarialnie merowie miast.

Szczególnie zła sytuacja w tym zakresie jest w Wilnie. W obrębie samego miasta znajduje się 187 towarzystw sadowniczych, zrzeszających 19 tys. działek. Dotychczas sprywatyzowano tylko kilka towarzystw. Proces się przeciąga również z tego względu, iż służba regulacji rolnej, samorządu m. Wilna (kierownik A. Gasilionis) żąda od towarzystw sadowniczych, aby od nowa zamówiły i przysłały generalne plany, wskazywały „czerwone linie”, chociaż całą tę dokumentację każde towarzystwo posiadało już wcześniej. Jest w tym pewne „ale”. Aby przygotować potrzebne dokumenty, każdy sadownik powinien zapłacić dodatkowo 300—400 talonów. Matematyka więc tu jest prosta. Jeżeli towarzystwo sadownicze liczy

100 członków, to muszą oni zapłacić dodatkowo 30—40 tys. talonów. Taką sumę za dokumentację, która istnieje, gdzie nie przewidziano żadnych zmian!

Uważamy to za czyste zdzierstwo i zwróciliśmy się do rządu z prośbą o uwzględnienie starych planów. 2 marca 1993 r. ówczesny premier rządu Republiki Litewskiej B. Lubys zatwierdził wyjaśnienia Ministerstwa Rolnictwa, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Budownictwa i Urbanistyki z 26 lutego 1993 r., w których czwarty punkt głosi: „Umowy kupna—sprzedaży działek sadowniczych członków towarzystw sadowniczych są sporządzane i zatwierdzane notarialnie według schematów (planów) działek sadowniczych uzgodnionych przez przewodniczących zarządów towarzystw sadowniczych, a właścicielom działki sadowniczej wręcza się dokumenty analogiczne, jak i

właścicielom prywatnych posiadłości.

Punkt 4.1. brzmi: „W razie sprzedaży lub przekazywania nie trzeba dokonywać katastralnych pomiarów działki sadowniczej, gdy tego żąda właściciel działki sadowniczej.

4.2. „Okoliczne granice sadow towarzystw sadowniczych sprawdza się z wykonaniem pomiarów katastralnych (dokładnych geodezyjnych) jedynie w tym przypadku, gdy miejska (rejonowa) służba regulacji rolnej ustala, że granice te zmieniły się w sposób naturalny, w porównaniu z wydanymi wcześniej dokumentami dotyczącymi granic sadow”.

Jednakże kierownik służby regulacji rolnej miasta Wilna A. Gasilionis ma odrebne zdanie. Uważa, że wszystkie towarzystwa sadownicze powinny od nowa sprzecyzować zewnętrzne granice towarzystw sadowniczych. A sadownicy, których większość stanowią emeryci, powinni wnieść dodatkową op-

łatę (każdy) w wysokości 300—400 talonów.

Prócz tego, w myśl uchwały rządu Republiki Litewskiej nr 332 z 7 maja 1990 r. miejskie (rejonowe) służby regulacji rolnej mogą za prowadzenie dokumentów o sprzedaży i dzierżawieniu działek gruntowych pobierać za działkę sadowniczą opłatę w wysokości 100 rb. I tu służba rolna miasta Wilna od części towarzystw sadowniczych pobiera więcej — po 150 rb. Dodatkowych pieniędzy nie zwrócono. Próż tego za te 100 rb. służba regulacji rolnej miała wydać blankiety, obliczyć cenę ziemi, wystawić rachunki sadownikom. Więc za co płacić służbie regulacji rolnej m. Wilna? Za samo istnienie?

Takich samowolnych działań, których nie wykonywał uchwał rządu należałoby karać i zwalniać z pracy. Dlaczego z ich powodu mają cierpieć i ponosić koszty ludzie?

Vincas STEPANKEVICIUS, przewodniczący wileńskiego zjednoczenia „Sodal”

REALIA WSI

Stworzyć normalne warunki rolnikom

▼ ODZYSKANO SAMO-
RZĄD ▼ WROBEL W RĘKU,
CZY SOKÓŁ NA SEKU? ▼
NA RYNKU — HEKTARY
▼ INFLACJA POŻERA DO-
TAĆCĘ ▼ POTRZEBNE NOR-
MALNE WARUNKI GOSPO-
DAROWANIA ▼

Na początku marca nabrał mocy prawnej dokument, w myśl którego rejonowe służby rolne podległe Ministerstwu Rolnictwa przechodzą do gestii samorządów. Do tej pory w przeciągu całego roku służyły za pośrednika uchwiał z góry — w dół. Ekonomisci byli właścicielami — statystami, agronomowie — zapacznymi urzędnikami... Można jedynie przypuszczać, że „zawzięci reformatorzy” mniej zaszkodziły wsi, gdyby przezornie nie pozbawili prawa głosu wydziałów rolnych w rejonach.

O konieczności ustabilizowania sytuacji w rolnictwie ostatnio mówią wszyscy: ministrowie, posłowie, fermierzy i konsumenci w sklepach. Przed rokiem w Trokach na naradzie przedstawicieli trzech rejonów mówiono: „Litwa nie wybaczy nam nie zasianej ziemi”. Uważam, że nikt wtedy poważnie nie myślał, że nie orana, nie zasiana zostanie ona już jesienią. Ostatnio w przededniu robót wiosennych można powtórzyć ten sam frazes: „Litwa nie wybaczy...” Ale żeby ziemię zaościć i zasiać, trzeba przede wszystkim znaleźć jej gospodarza.

Kierownik działu rolnego samorządu trockiego Zenonas Rudis mówi, że do 31 marca należy zdecydować: kto i gdzie będzie uprawiał rolę. Przede wszystkim ziemia będzie wydzielona spółkom, które złożyły egzamin na przetrwanie. Dotychczas dla tak zwanych „kompletów”

przydzielono ziemię w przeliczeniu mniej niż pół hektara na sztukę trzody chlewnej oraz mniej niż hektar na krowę, co w równym stopniu, jak susza przyczyniło się do likwidowania pogłowia zwierząt.

Skąd się weźmie ziemia? Zasoby państwa jej powiększają się wreszcie dzięki wyklarowującej się zasadzie w kwestii kompensaty. W rejonie trockim za hektar ziemi już teraz można otrzymać 52 tysiące talonów. Mieszkańcy miasta, który odziedziczył ziemię przeważnie nie zamierza zakładać gospodarstwa. Toteż się zastanawia: nawet niewielki, lecz realny kapitał jest lepszy od kłopotów i wydatków związanych z utrzymaniem spadku. Tym bardziej, że jedynie ustalenie dokładnych granic parceli będzie kosztowało okrągłą sumę — pracownicy zajmujący się projektowaniem regulacji rolnych w warunkach samoopłacalności, nie mogą za usługę zapotrzebować mniej niż 5 tysięcy talonów. Nie każdego na to stać.

— Kompensata jest niższa od realnej wartości ziemi — twierdzą powi właściciele.

Ale cenę na rynku wskazuje się po to, by się o nią targować. A propos na całym świecie cenę za swą ziemię wyznacza sam gospodarz. Co prawda, podatki płaci od wymienionej wartości. Czekając na bogatego kupca może tylko bardzo bogaty właściciel: podatek pożałować nie będzie. Nie sprzedasz — zrujnujesz się...

Cechą szczególną bieżącej wiosny jest rynek gruntów: dzierzawa, sprzedaż, możliwość zastawu w zakładanym banku hipotecznym. Przy braku wymienialnej waluty operujemy w transakcjach talonem, dzięki czemu stanie się

on „trwalszy” — coś powinno stanowić podstawę obrotu pieniężnego?...

Właścicielem jesteśmy teraz dopiero na początku reformy rolnej. To, co się odbywało przed tym, miało charakter prymitywnego podziału. W wyniku tego gospodarka rolna Litwy, stając się zakładnikiem politycznych ambicji urzędowych działaczy będących u władzy, przekształciła się w konsumenta, nie zaś producenta. Trzecia część budżetu planuje się przekazać jej jako pomoc.

Pracownicy rolnictwa patrzą na „pomoc” sceptycznie: nie w ten sposób i nie tak jej udzielał! Oto konkretny przykład: wyznaczono pewną sumę do podziału między użytkowników ziemi. Mówiono o tym wówczas, gdy tonna saletry kosztowała 32 tys. talonów. W toku omawiania i udokładniania zagadnienia o zasadach przydziału: na hektar? na człowieka?, na sztukę bydła? — wartość tony saletry przekroczyła 40 tys. talonów. Czy nie warto było subsydiować produkcję nawozów mineralnych za zobowiązanie nie zwiększać ceny na nawozy?

Innymi słowy, pomagać trzeba tym, którzy wytwarzają produkcję dla gospodarki rolnej. Właścicielowi powinno zwrócić się wydatki ze sprzedaży produkcji rolnej i przynieść chociażby minimalny zysk. Trzeba zmniejszyć samowolę monopolistów — handlarzy zajmujących się skupem oraz przetwórców produkcji dostarczanej przez wieś. Należy pomagać też mieszkańcom miast podnosząc ich płace za robotkowe i emerytury do poziomu, przy których kupno litra mleka lub kilograma mięsa nie wpłynie rujnująco na budżet rodziny.

Wsi pomagać nie trzeba. Należy stworzyć rolnikom warunki, by mieli możliwość normalnie orać, siać oraz otrzymywać zysk ze swej pracy.

Jurij SOBLES

DEKRET PREZYDENTA REPUBLIKI LITEWSKIEJ O DELEGACJI PAŃSTWOWEJ REPUBLIKI LITEWSKIEJ NA ROZMOWY Z ROSJĄ

1. Na podstawie punktu 1 artykułu 84 Konstytucji Republiki Litewskiej i uwzględniając wnioski Komitetu Spraw Zagranicznych Sejmu Republiki Litewskiej mianuje następującą delegację państwową Republiki Litewskiej na rozmowy z Rosją:
  - Virgilijus Vladislovas Bulovas — poseł na Sejm Republiki Litewskiej (przewodniczący delegacji);
  - Leonardas Kęstutis Jaskelvičius — poseł na Sejm Republiki Litewskiej;
  - Saulius Katuoka — kierownik katedry prawa konstytucyjnego Akademii Policji;
  - Romualdas Kozyrovičius;
  - Nikolajus Medvedevas — poseł na Sejm Republiki Litewskiej;
  - Vytas Navickas — wiceminister gospodarki;
  - Eugenijus Nazelskis — pierwszy zastępca ministra ochrony kraju;

Gintautas Priedas
Danisius Rumanauskas
ster przemyśle i handlu
Vytautas Slakteris
rolnik w Republice Litewskiej
mu Republiki Litewskiej
2. Na podstawie punktu 1 artykułu 94 Konstytucji Republiki Litewskiej poleca prezydentowi Republiki Litewskiej powoływać tym delegację i legację materiału dolegacji przez utworzenie komisji z udziałem przedstawicieli delegacji na rozmowy z Rosją. Jej grupy ekspertów przydzielonych z Komisji.
Zobowiązuje wydział państwowej do uchwalenia potrzebnej informacji pomocy.
Prezydent
Algirdas BRAZAUSKAS
Wilno, 25 marca 1993 r.

UCHWAŁA SEJMU REPUBLIKI LITEWSKIEJ O UTWORZENIU GŁÓWNEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Z uwagi na to, że ustawa Republiki Litewskiej „o częściowym zmianie i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej w wyborach do Sejmu” przewiduje nowe zasady tworzenia Głównej Komisji Wyborczej i na podstawie punktu 13 artykułu 67 Konstytucji Republiki Litewskiej Sejm Republiki Litewskiej postanawia:

1. zaprzestać działalności Głównej Komisji Wyborczej, utworzonej na podstawie uchwały Rady Najwyższej Republiki Litewskiej „O Głównej Komisji Wyborczej” nr 1-2796, „O uzupełnieniu Głównej Komisji Wyborczej” nr 1-2819 i „O uzupełnieniu Głównej Komisji Wyborczej” nr 1-2907.
2. utworzyć następującą Główną Komisję Wyborczą:
  - Vaclusas Litvinas — przewodniczący komisji;
  - Vytautas Duoba — przedstawiciel Koalicji Sajudisur;
  - Grigorijus Rūšas — na wniosek Towarzystwa Prawników Litwy;
  - Juozas Galginitis — na wniosek ministra sprawiedliwości Republiki Litewskiej;
  - Nijole Kruopienė — na wniosek

czek Towarzystwa Prawników Litwy;
Rūta Mikšinytė — na wniosek Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej Związku Węskajaičių Politycznych Litewskiej Partii Litwy;
Augustinas Normantas — na wniosek ministra sprawiedliwości Republiki Litewskiej; Stefan Švietlikovskis — przedstawiciel Związku Rolników Litwy;
Bronislovas Svartys — na wniosek Ministerstwa Rolnictwa Republiki Litewskiej; Zenonas Valgauskas — przedstawiciel Demokratycznej Partii Litwy;
Arunas Zelys — na wniosek Towarzystwa Prawników Litwy; Albertas Žilinskas — przedstawiciel Socjaldemokratycznej Partii Litwy;
3. Ta Główna Komisja Wyborcza powinna również stać prace i rozstrzygać sporne, których nie wyłuszczyła poprzednia Komisja Wyborcza.
4. Niemożliwa uchwała w życie od chwili ogłoszenia.
Przewodniczący Sejmu Republiki Litewskiej
Ceslovas JUŠKAS
Wilno, 25 marca 1993 r.

USTAWA REPUBLIKI LITEWSKIEJ O UZUPEŁNIENIU I ZMIANIE USTAWY REPUBLIKI LITEWSKIEJ O WYBORACH DEPUTOWANYCH DO RAD SAMORZĄDOWYCH

Sejm Republiki Litewskiej postanawia:
uzupełnić i zmienić ustawę Republiki Litewskiej o wyborach deputowanych do rad samorządowych (Dziennik Ustaw, 1989, nr 36-538, 553; 1990, nr 4-85, 6-121, 9-257, 11-335; 1992, nr 29-852; 1993, nr 2-32) w sposób następujący:
1. punkt 6 artykułu 20 uzupełnić następującym ustępem:
„W tych przypadkach, gdy rejonowe, miejskie, osiedlowe i gminne komisje wyborcze nie wykonują ustawy Republiki Litewskiej o wyborach deputowa-

nych do rad samorządowych, komisje te są tworzone przez komisję Wyborczą na wniosek rejonowych, miejskich, osiedlowych i gminnych komisji wyborczych. 2. Część trzecia artykułu 20 uzupełnić następującym ustępem: „Pówtórnie głosować mogą się za nie odbyły wybory kandydatów złożonego liczbę głosów.”
Ogłasza to prezydent Republiki Litewskiej.
Prezydent
Algirdas BRAZAUSKAS
Wilno, 25 marca 1993 r.

Z Wilna do Rzymu — rowerem

3 kwietnia br. o godz. 15.00 w pomieszczeniu Urzędu Polskiego w Wilnie (ul. Soboc 5) odbędzie się spotkanie chłopców i dziewcząt od 18 roku życia, które wzięcia udziału w historycznej rowerowej pielgrzymce z Wilna do Rzymu (około 2400 km), która 5 czerwca br. wypłynie spod Ostrej Bramy.
Celem religijno-turystycznej przygody będzie podzielenie i wyrażenie w imieniu młodzieży Litwy i Polski petycji do przygotowania do spotkania z Ojcem Świętym Janem Pawłem II, jak też udział w spotkaniach związanych z dniem Apostołów w Piotrze i Pawle. Wyprawie patronują Związek Harcerstwa Polskiego Litwy, Klub Sportowy Polaków na Litwie „Polonia” i Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. Związek Harcerstwa RP i lista patronów jest nadal otwarta. Jej bezpośrednim zarządcą i kierownikiem jest ksiądz Dariusz Sulczyński, wicedyrektor inicjator rowerowych eskapad, mający w planie 6 długodystansowych wypraw, co w sumie dało 10 tys. km przejeżdżania na siodełku.

PRZEDSTAWICIELE LITWY NIE UCZESTNICZĄ W KAZACHSKIEJ NARADZIE

Jak podaje agencja informacyjna ITAR-TASS, w Kazachstanie rozpoczęła się narada kierowników kompleksów rolniczo-przemysłowych republik b. Związku

Sowieckiego. W informacji wspomina się, że w naradzie zamierzają też uczestniczyć ministrowie rolnictwa państw bałtyckich.

Minister rolnictwa Litwy R. Karazija poinformował, że ani kierownicy ministerstwa, ani ich pełnomocni przedstawiciele nie uczestniczą w kazachskiej naradzie.

Biuro Informacyjne rządu — ELTA

Kurs walut w bankach litewskich

Litewski komercyjny „Vytiš” (30.III): dolar — 483.60 (skup), 498.40 (sprzedaż), marka niemiecka — 295.70 (skup), 304.80 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0.50 (skup), 0.65 (sprzedaż).

Wileński komercyjny: dolar — 487 (skup), 497 (sprzedaż), marka niemiecka — 290 (skup), 297 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0.61 (skup), 0.63 (sprzedaż).

„Litimpex”: dolar — 490

(skup), 500 (sprzedaż), marka niemiecka — 290 (skup), 299 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0.50 (skup), 0.65 (sprzedaż).

Innowacji: dolar — 490 (skup), 503 (sprzedaż), marka niemiecka — 293 (skup), 303 (sprzedaż).

Lietuvos verslas: dolar — 487 (skup), 499 (sprzedaż), marka niemiecka — 290 (skup), 297 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0.60 (skup), 0.70 (sprzedaż).

NARODOWY BANK LITEWSKI

ustalili na 31 marca — 6 kwietnia następujący stosunek talonu do walut państw obcych (dla rzyńskich buchalteryjnych).

Funt brytyjski 726.12
Dolar australijski 346.07
Szyling austriacki 42.59
Rubel białoruski 0.58
Frank belgijski 14.50
Korona duńska 74.92
Ecu 578.83
Korona estońska 37.36

Peseta hiszpańska 4.18
Lir włoski 0.3035
Jen japoński 4.19
Dolar USA 488.10
Dolar kanadyjski 390.85
Rubel lotewski 3.51
Korona norweska 70.19
Gulden holenderski 263.44
Frank francuski 87.37
Rubel rosyjski 0.71
Dolar singapurski 297.00
Marka fińska 82.01
Korona szwedzka 63.12
Frank szwajcarski 322.15
Karbwaniec ukraiński 0.26
Marka niemiecka 298.47

PRZEŁOŻENIE TERMINU KURSÓW MENEDŻERÓW

Nie, nie, to nie jest kawał prima aprilisowy. Kurs dla menedżerów-Polaków z Litwy, zorganizowany przez Ambasadę RP na Litwie i redakcję „Kuriera” znów został przełożony, tym razem na maj (5-9.V.1993 r.).

Międzynarodowa Szkoła Handlu w Ryniu, która podjęła się kształcenia wileńskich menedżerów i na której kurs Ambada Polska wyprowadziła pięć osób, z uwagi na konieczność sprowadzenia wykładowców z Londynu, przełożyła termin kursu na maj. Ponieważ powstały kłopoty z finansowaniem, Ambasada zwróciła się do „Wspólnoty Polskiej”. Dzięki zaangażowaniu skarbnika Zarządu Krajowego Wspólnoty, pani Elżbiety Strużczyk, finanse się znalazły. A koszty kursów są niebagatelne — 5 mln złotych na osobę. W imieniu kandydatów na kursy serdecznie dziękujemy Pani Elżbiecie i „Wspólnotę Polskiej” ogółem.

Inf. w.

TIESA

Przewodniczący Sądu Konstytucyjnego Juozas Zilys odpowiada na pytania (str. 6).

Jaki okres podczas pracy RN był dla pana najtrudniejszy? ... Jako dla prawnika — początek 1990 r. Był to okres przewartościowania pewnych zasad życiowych, poglądów. Pracować trzeba było bardzo intensywnie: w dniach 11, 12, 13 marca należało wysyłać do Moskwy różne dokumenty, redagować, tłumaczyć.

Zapamiętałem również jesień roku ubiegłego, przygotowywana Konstytucja. Wrażyła namietność polityczne, wybuchły emocje. Z pracy wychodziliśmy o godzinie 3-4 w nocy, a o 9 trzeba było już przedstawiać nowe teksty do dyskusji.

Jednakże najtrudniejsza, naturalnie, była styczniowa noc 1991 r. Za oknami gabinetu — dymy, modlitwy, tłumy ludzi, na korytarzach RN — żołnierze, broń. My zaś pracowaliśmy, układaliśmy oświadczenia, deklaracje. Podobna atmosfera panowała również w dniach puczu sierpniowego. Wydział prawny jako pierwszy opracował konkretne wnioski dotyczące tego, co zdarzyło się w Moskwie. Zostały one rozesłane do wszystkich agencji świata, jako oficjalny dokument parlamentu. (...)

Czy ktoś proponował panu łapówkę? ... 8 lat temu w Polądzie sprawdziłmsk skargę w sprawie zwrotu domu. Mieszkająca w nim kobieta próbowała wcisnąć mi plik banknotów. Nie posiodłem większej wrzawy, poradziłem, by pozostawiła te pieniądze sobie. Rozstaliśmy się pokojowo.

Po raz drugi, może parę lat temu w pokoju przyjąć w obecności dyżurnego znowu chciano mi coś wcisnąć; wydział prawny bowiem przygotowywał prośby o ulaskawienie.

Wciąż w tym sensie mogę wszystkim ludziom pałacz prosto i śmiało w oczy — nigdy nie brałem łapówek i nawet nie było poważniejszych prób ich wsiąsnięcia. Zapewne znano moje nastawienie.

Jeszcze jedna tragiczna strona naszego życia — AIDS w więzieniu (z publikacji Zilivinas Pekaraskas).

„Za murami więzienia na Łukiszczach, w izolacie śledczej po raz drugi znalazła się ta sama osoba zarazona wirusem AIDS. Ten młody człowiek, rocznik 1969, tymczasem spędza dni w republikańskim szpitalu departamentu ds. penitencjarnych MSW. Lekarze bowiem ustalili, że ten więzień nie tylko może zachorować na AIDS, ale już cierpi na gruzlicę.

Pokrocie przypomnę historię tego człowieka. Przed śmiercią ojciec go nie zameldował, więc chłopak pozostał bez dachu nad głową. Lubił wypić. Młody człowiek został „bomża”, t.j. zajął się włóczęgostwem. Źródłem dochodów, chociaż niezbyt obfitym, stały się dla chłopca krwiodawstwo, drobne kradzieże.

W kwietniu roku ubiegłego w Republikańskim Ośrodku Krwi „Kraujas” zbadano naszego bohatera i wykryto w nim wirusa braku odporności człowieka (HIV). Jak się okazało później, ten młody człowiek jest skłonny do biernego homoseksualizmu i zerwał się w ubikacji dworcowej drogą picinową.

Tym razem nie użyto krwi tego dawcy, ale okazało się, że wcześniej oddawał krew 15 razy. Na szczęście, po długich badaniach (zachowaną w lodówce starą zakonserwowaną krew tego dawcy przesłano do ekspertów w Finlandii) okazało się, że jeszcze wtedy nie była zarazona HIV krew, którą nieco wcześniej przetoczono 6 osobom. Wciąż ten „krwiodawca” mógł już spokojnie spać.

Alle jednak pewnego rana obudził się w izolacie śledczej na Łukiszczach, gdyż został ujęty na okradaniu składowików. Krew osób trafiających do zakładów karnych jest badana profilaktycznie, dlatego dwunasty na Litwie nosiciel HIV, który znalazł się na Łukiszczach, został uznany za 13, tj. „ustalony” powtórnie. Takie nieporozumienie nastąpiło z powodu zamkniętości systemu penitencjarnego, na Łukiszczach bowiem nie od razu puszczone lekarzy z ośrodka AIDS.

Krew więźnia Łukiszczek badano prawie tydzień. Dlatego cały czas, zanim otrzymano pozytywny odpowiedź na test AIDS, ten szczególnie więzień spędził z towarzyszami cell. Jak twierdzi sam „dawca” zerwał HIV swych towarzyszy.

Nasi ludzie, cierpiący na AIDS, umierają po osiągnięciu trzeciego stadium rozwoju nowotworu, a od kary mogą być zwolnieni, gdyby przeżyli do czwartego.

Zarazona osoba, której układ odpornościowy jest tak słaby, raczej zachoruje na zapalenie płuc i umrze. Chorzy mogą być zwolnieni również z przyczyną ostrej niewydolności serca i układu krążenia. Lekarzka twierdzi, że tacy ludzie zostali wypuszczeni z więzienia do domu, tylko po to, aby umrzeć. Po drugie, AIDS nie może być zachętą do popełnienia przestępstwa, gdyż się wie, że w ten sposób można uniknąć kary.

Słowa lekarzki potwierdza również dyrektor departamentu do spraw penitencjarnych J. Blaževičius. Jego zdaniem, nie wolno wypuszczać na wolność chorego na AIDS człowieka, dopóki jest niebezpieczny dla społeczeństwa. Nawet nie zawsze zwalniali się od kary również inwalidzi I grupy, jeżeli stwarzają fizyczne zagrożenie dla otoczenia. W myśl artykułu 105 kodeksu robot poprawczych RL decyzja sądu skazany może być zwolniony od odbycia kary wyłącznie z powodu choroby chronicznej, psychicznej lub innej, która przeszkadza w odbyciu kary. Dotychczas AIDS nie przeszkadza naszym więźniom w odbywaniu kary, a w Wilnie, w Santosryszkach trwają już przygotowania do budowy nowego republikańskiego szpitala na 350 miejsc dla więźniów, w którym, jeżeli zaistnieje potrzeba, będzie osobny oddział dla chorych na AIDS.

Kilka pytań gazeta zadawała przewodniczącemu Sejmu RL Česlovasowi Juřenasowi (czwartek).

Obowiązki przewodniczącego Sejmu pełni Pan już od pięciu miesięcy. Czy były przyjemne chwile? Czyja krytyka w tym czasie była lub była dla Pana najbardziej niebezpieczna?

Miłych chwil wystarcza. Zawsze czuję się dobrze, gdy została wykonana praca, jaką zaplanowano, która jest potrzebna ludziom. Gdy byłem jeszcze dzieckiem i razem z ojcem pracowaliśmy na polach lub doliśmy krowy, zawsze cieszyłem się z wykonanej pracy.

Największym krytykiem zawsze była żona, przez całe życie mnie krytykuje. Może jej krytyka jest najbardziej niebezpieczna. Ale po drugie, krytyczne uwagi stanowią swoiste źródło natchnienia. Wyprzedziane wieczorem lub rano bywają też wartościowe, jak gdyby zahartowują do znoszenia krytyki w Sejmie zarówno z lewicy, jak i prawicy.

Przykry jest krytyka nieustanna. A niesprawiedliwość w Radzie Najwyższej i obecnie w Sejmie jest więcej niż trzeba. Jeszcze większe rozgoryczenie budzi to, gdy ma się świadomość, iż mówca wie, że mówi nieprawdę. (...)

W programie prac drugiej sesji przewidziano przygotowanie i omawianie ustawy o deklarowaniu dochodów urzędników państwowych. Będzie ona stosowana również wobec posłów na Sejm. Proszę powiedzieć: gdy ludzie pytają, jakże ma Pan pobory, czy wystarcza odwagi, by się przyznać?

Rzeczywiście, kwestia ta będzie rozpatrywana, zostanie przyjęta ustawa. Żądamy tego nasi wyborcy. Wreszcie, wielokrotnie poruszałem tę sprawę. Co więcej, wygadałem się, że pobory posłów na Sejm powinny być znacznie niższe. Zawsze śmiało mówiłem o moich poborach, chociaż, prawdę rzecz, w warunkach, gdy stale się zmieniają, nie wiem dziś, jakie są. Wydaje się, że w końcu ubiegłego tygodnia „Lietuvos aidas” pisał, iż otrzymał 59.935 talonów, a po indeksacji powinien otrzymać o 12.835 talonów więcej. Otrzymuję tyle, ile pobierał były przewodniczący RN. Kiedy byłem przewodniczącym tymczasowym, miałem mniej. (...)

Bolesne rozważania na temat szkolnictwa snują kandydat nauk pedagogicznych Jonas Jasaitis. Min. czytamy:

„Naprawdę jesteśmy niespokojni co do szkoły. Ale nie tylko z powodu „kwestii kadri”, o której pisała pewna „strategiczna szkoła” w podobnie zatytułowanym artykule. Niepokój budują trwająca kampania poniżania nauczyciela, zamykanie szkoły, uczniowie marnicy w klasach i coraz bardziej ubożające gabinety szkolne. Wielki niepokój budzi to, gdy wraz z pogarszającą się sytuacją gospodarstwa Litwy, przede wszystkim pracownicy kultury i nauczyciele w sensie materialnym znaleźli się w dolnej warstwie społeczeństwa. Szkoły opuszczają masowo nauczyciele języków obcych, pracy poszukują lituanisty, matematyki, obeznani z informatyką, trudno znaleźć nauczyciela prac. Z trudem mogę powiedzieć o nich jak o poszukiwaczach łatwego chleba. Wielu opuszcza szkołę z bólem w sercu. Policzmy: jeżeli w ciągu ostatnich dwóch lat ceny wzrosły średnio 200 razy, ile na przykład rubli w porównaniu z początkiem 1991 r. roku zarabia teraz nauczyciel? 40, 50, 60? (...)

wiedź w „Republice”. A Buzunas — osobistego sekretarza prezydenta (przedrukowałem ją również).

„Nie wierzę się, że p. Buzunas jest tak prymitywny i nie uważam sobie, iż chepliwą otwartością zaszklodził swemu popychanemu do władzy prezydentowi. Właściwie jest zupełnie prawdopodobne, że po prostu zechciał pokazać swoją władzę; ewentualnie postraszyć swego patrona (choć trudno to powiedzieć, kto jest czym patronem), przestrzec, że w razie potrzeby, powiedzmy, gdy nie zaspokosił chęci jakiegokolwiek lobbysty, powie on jeszcze więcej. Wersję tę potwierdza również milczenie A. Brazauskas.

Człowiek o zachodniej mentalności może pomyśleć, że nie jest tak źle, gdy największy wpływ na politykę kraju uzyskują właśnie biznesmeni. Właśnie tak jest. Całe szczęście, że w ciągu ostatnich kilku lat dążyliśmy do tego, by znacznie się posunąć do przodu w kierunku kapitalizmu. Ukształtowała się już, chociaż jeszcze nieidealna, ale już dosyć silna, warstwa przedsiębiorców. Widzimy teraz, jak pieniądze zaczynają rządzić polityką. Istotną kwestią jest to, czy kierowani przez nich politycy będą się troszczyli o interesy wszystkich biznesmenów, czy będą myśleli wyłącznie o tym, jak dopomóc sobie. Dotychczas wyraźnie dostrzegła się druga tendencja. Oto jeden z przykładów — licencje na import napojów alkoholowych. Wybrórczo wydaje się zezwolenia na barzo zyskowną działalność, stwarzając nawet warunki ulgowe; zazwyczaj w jednym regionie, na jednym rynku takie zezwolenie wydaje się jednej firmie. To prawdziwy raj na ziemi: żadnej konkurencji, żadnej obawy, że ktoś ubiegnie. Za taki przywilej słono trzeba zapłacić. W takim przypadku swój człowiek w łonie władzy naprawdę dąży do większego zysku niż te 10 tysięcy dolarów miesięcznie”.

W związku z Dniem Niepodległości Białorusi w środowym numerze gazeta dała wymowny tytuł do informacji na ten temat: „Nasi cieni sąsiedzi, Litwinie, wiele uwagi poświęcając rosyjskiej i polskiej mniejszości narodowej, zbyt mało mówią o Białorusinach”.

Z tego samego numeru w kronice kryminalnej czytamy:

„Przedwczoraj smutny finał miała „gościna” dwóch rosyjan z Kazania w Wilnie. Tatar i Rosjanin uzbrojeni w pistolet parabelum z czasów wojny wdarli się do mieszkania K. Z. przy ul. Apkasu. Ograbili gospodarza korbą pistoletu napaścniczy zabrali 2 mln 900 tys. rubli, 1375 dolarów USA i już zamierzali ucieknąć. Przeszkodził sąsiedzi: słysząc hałas popieśleli z pomocą napaścniętym. Rabusie nie mieli innego wyjścia, jak wyskoczyć przez okno piątego piętra. Ten wystrzał udał się tylko jednemu „desantowcowi”, który od razu z miejsca, gdzie wyładował, trafił do aresztu. Drugi natomiast z uszkodzeniem kregosłupa został umieszczony w szpitalu św. Jakuba”.

Wracając do sensacji z życia byłych deputowanych do RN — Povilas Varanaukas — nie jest przemytnikiem i jeszcze otrzymał 204 tys. tal.

Wczoraj kolegium do spraw cywilnych Sądu Najwyższego pozostawił w postaci niezmienniczej decyzję sądu dzielnicowego rejonu olickiego, zobowiązując gazetę „Alytaus Naujienos” do zdemontowania nie odpowiadających prawdzie poglądów, opublikowanych o Povilasis Varanaukasie (rzekomo P. Varanaukas jest przemytnikiem) i zapłacenia powodowi odszkodowania w wysokości 100 minimalnych pensji miesięcznych (204000 tal.) oraz opłaty skarbowych (20.400 tal.).

W obronie inicjatyw opozycji Valentinas Arđziūnas m.in. pisze:

„Idea rządu cieni (albo raczej gabinetu opozycji) jest nie nowa i teraz stała się aktualna pod każdym względem. Opozycja rozdzieliłaby zadania, doczekałaby się pomocy aktywnych ludzi, pragnących w przyszłości prowadzić działalność państwową, oraz zaopiniowałaby, byc realnym oparciem dla tych, którzy potrzebują pomocy władzy, i skutecznie broniłaby krzywdzonych ludzi (fnynymi słowy, naród miałby wyraźne własne lobby w parlamencie)...

Nielatno jest zorganizować taki system. Zażadnosa większość nawet nie zgodziła się na rozpatrywanie projektu praw opozycji, więc nie warto nawet marzyć o legalizowaniu drugiego rządu. Ale i to nieźle: na wpol legalne struktury bywają najczynniejsze, gdyż istnieją dzięki swej aktywności”.

na Litwie stało się spokoje... byle powodu nie wzywa... parlament, nie demaskuje... nadających się wrogów... narodu nie poucza co niezd... telewizyjnego. Nawet o... wanych, które poszczegól... DPL, początkowo brawur... obniży, chociaż stale wzrast... mowi.

Więc czy normalnie jest przykład, dla pana prezydenta „Lietuvos aidas” — przewodniczącemu Sejmu prasowym, bez obaw o skutki, my wspomnianych wpłynie politycy nawet nie usilują... sądu, by obronić swój kon... państwie prawnym jedyn... lub złożenie rezgnacji... cia (...)

Przed tygodniem w „Znamo” sekretarz osobisty prezydenta Albinas Buzunas... pochwał... bogatym człowiekiem i szczer... dla, jak finansowo i szczer... Brazauskas już podczas p... niego tymczasowych obowio... denta. W dolnym państwie... czym wybuchy skandal na... cnego we Włoszech. Na Litwie... nie zaprzeczone publikacji, ani... niono pana A. Buzunas, ale... jasnie w takiej stosowne u... cne

Zarobekowi za granica Lit... wylądają realia — w „Znamo... su” z wtkorowego numeru:

Z państwowych plac coraz... przyczę nawet tym, których by... więcej uprzywilejowany. A co... zwać ci, szczególnie nieład... może dopiero marzą o wiadom... kich meblach, lodówce, telew... Wzrok kierują na Zachód. Sz... teraz, gdy nadeszła wiosna i bu... chęć do życia. (...)

Już niejednokrotnie pisano, że... Zachodu zabrania się podje... pracy bez pozwolenia. O tym... wie, informuje się osoby wyjez... kiety na otrzymanie wy... Władze tych państw kara... legalnie pracujących obcokra... ze ich pracodawców. W ten sp... tuje się obronić przed falą... robotników, którzy odbierają... cy obywatelom tych państw. Sz... ostro protestują miejscowe zw... dowe, wywierające presję na... by jeszcze bardziej ograniczy... ści zatrudnienia się obcokra... Dotychczas Litwa nie podpisa... mienia w kwestii oficjalnego... Jej obywateli z żadnym z tych... Uwzględnając powyższe argum... cną skomplikowaną sytuacj... we Wspólnoie Europejskiej... takie porozumienia zostały... najbliższym czasie”.

Z kroniki kryminalnej — p... pstwo krew w zylach mroząc... „W rejonie poniewiekim mar... ga dzieci (urodzona w 1942 r... go noworodka. Stało się to w... policja dowiedziała się o wie... Jednak ekspert medycyny po... kobiety stwierdził, że nieznaw... ród.

W tym dniu kobieta kazala... dziecinnom oglądać telewizję, a... czasie urodziła dziecko w innym... Początkowo mowiła, że noworod... sła, później zmieniła zeznan... cko urodziło się martwe. Tak c... matka nawet nie pochowała... cka, spałaja je w piecu”.

LIETUVOS ADAS

Redaktor naczelny Saulius Stoma komentuje we wtorkowym numerze wypo-

RES PUBLICA logo and text.

„Są uzbrojeni w pistolety... gumowe pałki, kajdanki i slac... „Kobra”. Prawie wszyscy upr... kę walki wschodniej. Niektór... dzeni i niejednokrotnie. Na s... nowosa kolorową kartkę wytw... „Centurionis”: „Agent służby... stwa”.

W ciągu całego tygodnia Aleks... Stravinskis publikuje bezpiecz... „Agenci służby bezpieczeństwa... teriale końcowym (płat) na ten... nie detektywistyczny bezpoc... „Mówiąc o służbach bezpiec... firmach należałoby wrócić do... 1991 r. Wtedy w redakcji „Ryt... zebrała się grupa byłych wy... wionych funkcjonariuszy MSW... siukonis, A. Sadeckas, E. A... Marčiliaitis i inni, którzy z ro... wódów porzucili pracę państw... waż nowy minister P. Vailiukas... wydziału walki ze zorganizowa... stepością, a mafia stawała się... dziej arogancka, zgromadziła... pozycję wydawców „Respubliki... nia biura bezpieczeństwa i ratow...

(Dokończenie ze str. 6)

...byby się ochroną i poszukiwa-
...niasa prywatnego.
...po wywiadzie M. Misiukonisa
...publiki" przewodniczący RN V.
...w trybie pilnym zwołał posie-
...Prezydium RN i po dwóch dniach
...do służbach bezpieczeń-
...i śledstwa. "Upредить właścicieli
...i organizacji detektywistycz-
...ch do chwili przyjęcia odpowiednich
...mówiło się w uchwale.

...władza nie spieszyła z wydaniem
...reglamentacyjnych działalności służb
...Widocznie niezbyt dbała
...obywaleci. Co zrozpnieła
...nabyciem pistoletu. Jesienią
...roku po ukazaniu się uchwały
...dotyczącej broni imiennej podzielił
...Zig Zauer". Jeden wziął V. Lan-

dsbergis, drugi dał J. Matonisowi, trzeci
— A. Kaubašowi i jeszcze ponad czter-
dziesiętu osobom". (...)

○ Inny detektywistyczny wątek doty-
czy operacji walutowych za czasów rząd-
ów G. Vagnoriusa i E. Kunevičienė (ja-
ko ministra finansów). Nie mając możli-
wości przedrukowania wielu ciekawych
wypowiedzi udziałowców czy świadków
tych operacji, zatrzymamy się tylko na
wstępie i finale publikacji Virginijusa
Gaivenisa (czwartek).

Skandaliczna historia „wypłukania” 5
mln dolarów USA należących do Litwy z
konta 67080105 byłego banku stosunków
ekonomicznych ZSRR z zagranicą odstania
nowe niespodzianki. Kanadyjska kor-
poracja ASMAR wileńskiej firmie AS-
TRUM, działającej z biogospławienstwa
ówczesnego premiera G. Vagnoriusa i mi-
nistra finansów E. Kunevičienė przekazała
nie tylko urządzenie medyczne, ale i mi-
lion opakowań papierosów produkcji USA
„American”, „Monclair” i in. ogólnej
wartości 550.000 dolarów. Kosztowne
urządzenie medyczne już prawie pół ro-
ku leży w nieprzystosowanych do prze-
chowywania magazynach Oran, MZ
odmawia jego przyjęcia, a papierosy ame-

rykańskie proponuje się litewskim pala-
czom. (...)

Obecnie w Prokuraturze Generalnej bada
się sprawę karną „O zaniedbaniach w
wykorzystaniu funduszu walutowego Re-
publiki Litewskiej”. Już sprawdzono doku-
menty w rządzie, już zrobiono rewizję w
firmie V. Kastanauskasa (ASTRUM —
„KW.”) kilkakrotnie przesłuchano uczestni-
ków tej historii. Jednak dotychczas nie
udało się sprowadzić do prokuratury eks-
premera G. Vagnoriusa, którego rola w
tej skandalicznej operacji walutowej jest
całkiem solidna. Premier nie chce tu
przyjść i koniec. Jego zdaniem, Litwa po-
winna być mu wdzięczna, że waluta z so-
wieckiego banku była „wypłukiwana” za
ocean. Jego zdaniem, wróciła ona do Lit-
wy. Co prawda, wróciła już w innej po-
staci. Za miliony dolarów dla Litwy naby-
to papierosy i urządzenie medyczne, które
według obliczeń ekspertów w krajach
WNP jeszcze według cen roku ubiegłego,
można było nabyć za 100 mln talonów, a
nie 4,5 mln dolarów.

○ Wracając do piątkowego numeru —
oto co radii nam niejaki Kazys J. Keme-
ziš z Australii na temat wprowadzenia
własnych pieniędzy. Przyjmijmy to jako

fantastykę, przy tym dowcipną:
„Po rezygnacji przewodniczącego „Lie-
tuvos Bankroto” p. Viliusa Baldišisa na-
stąpiła idealna okazja do wprowadzenia
na Litwie nowych pieniędzy — amerykań-
skich dolarów!

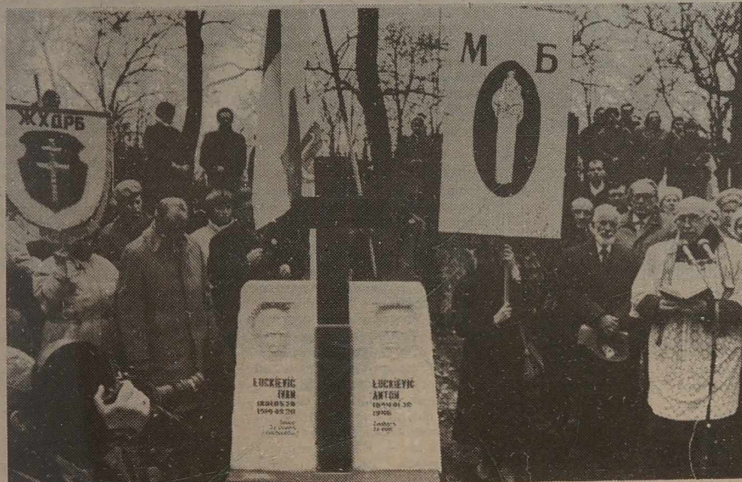
Już przed rokiem pisałem w „Respubli-
ce”, że zamiast marzyć o litach najrozsąd-
niej byłoby wprowadzić dolary USA.
Faktycznie już tak się stało. Cena wszy-
stkich większych towarów jest podana w
dolarach, a nie w talonach. Nawet posz-
czone departamenty władzy Litwy nie
uznają litewskich talonów, zadają zapłaty
w dolarach. Mniej więcej 25 proc. wszy-
stkich ogłoszeń kupna — sprzedazy w litew-
skich gazetach podaje cenę w dolarach.
Litwini bardzo wyraźnie sugerują, jakie
pieniądze są najwspanialsze.
Zapomnij o licie, panie Sleszevičius,
wprowadź dolar amerykański!
Na wprowadzenie do obiegu dolara
władza będzie musiała pożyczyc dolarów
mniej, niż potrzeba będzie do funduszu
stabilizacji lity. Na Litwie nie trzeba bę-
dzie stabilizować dolara, dolar stabilizuje
pan Bill Clinton, prezydent największej na
świecie ekonomiki”. (...)

Przygotowała
Krysztyna ADAMOWICZ

Pomnik sygnatariuszom Aktu Niepodległości Białorusi

27 marca na wileńskiej Ros-
toczycie odsłonięto pom-
nik na cześć działaczy białorus-
kiego odrodzenia narodowego
Iwana (1881—1919) i An-
tona (1884—1946) Łuckiewiczów.
Kompozycję pomnikową w bar-
wach Białorusi — białej i czer-
wonej — stworzył rzeźbiarz A.
Ł. Marozycz z Mińska. W cen-
trum pomnika — krzyż z czer-
wonego granitu, a po obu jego
stronach — pasma białego mar-
muru, na których wykuto pla-
mami braci.

Wan i Anton Łuckiewiczowie
są sygnatariuszami Aktu Nie-
podległości Białorusi 1918 r.
Białacz polityczny, archeolog i
mękal Iwan Łuckiewicz w
Wilnie założył białoruskie mu-
zeum etnograficzne, liczące z go-
dzin 40 tys. eksponatów. Większa
część przechowywana jest w
Wilnie, a nieznaczna — w Miń-
sku. W 1919 r. w Wilnie zało-
zył na gimnazjum białoruskie,
zmarł do 1944 r. Zmarł na gru-
dzicę w Zakopanem w wieku
60 lat. Anton Łuckie-
wicz, publicysta, krytyk, dzia-
łacz polityczny stał na czele je-
dnej z grup rządów Białoruskiej Re-
publiki Ludowej. W założonym
w Wilnie gimnazjum wykładał

literaturę. W 1939 r. był repre-
sjonowany. Przystępnie w 1946 r.
zginął w obozie, ale ani dokładna
data śmierci, ani miejsce pogrze-
bienia nie są znane. Syn Antona,
Leonid Łuckiewicz wraz z rodzi-
ną mieszka w Wilnie.

Fot. Włodzimierz Gulewicz
(ELTA)

Prace remontowe w Ignalińskiej EA

29 marca o godz. 13 min. 08
personal Ignalińskiej Siłowni A.
tomowej odłączył drugą prąd-
nicę turbinową pierwszego bloku.
Dokonano tego po stwierd-
zeniu znaczniejszej wibracji je-
dnego z łożysk turbiny. Poinfor-
mował o tym ELTA dyrektor
generalny Ignalińskiej Siłowni A.
tomowej Wiktor Szewaldin.

Zdaniem W. Szewaldina, urzą-
dzenia automatyczne przecię-
nia bloku działały bez usterek.

Warunki i granice bezpiec-
stwa reaktora nie zostały naru-
szone. Tło radiacji w elektrowni
jest bez zmian. Bloki pierwszy
i drugi funkcjonują o mocy 2050
megawatów.

Druga turbina pierwszego blo-
ku zatrzymana została na osiem
dni. Prace remontowe będzie się
prowadzić przez całą dobę wed-
ług harmonogramu.

(ELTA)

SPRAWY DAMSKO-MĘSKIE

— To spotkajmy się jutro o
piątę... — proponuje dziewczyna.

— Świetnie kochanie, a o któ-
rej przyjdzie? — pyta chłopak.

Spotyka się dwóch kolegów
przy wodzie:

— Czy ty wiesz, że moja sta-
ra potrafi o jednej sprawie ga-
dać przez cały wieczór? — ska-
rzył się pierwszy.

— A moja żeby gadać przez
cały wieczór to nawet sprawy
nie potrzebuje...

NASI MILUŚNICY

Mamusia do synka:
— Jasiu pocałuj ciocię Tere-
skę na dobranoc.

- Nie, nie, nie!
- Dlaczego?
- Bo się boję!
- Dlaczego?
- Bo wczoraj, gdy byłaś na spacerze, tatuś chciał pocałować ciocię Tereskę, a ona uderzyła go w twarz.

U LEKARZA

— Kim chciałybyś zostać gdy
dorosnieesz?
— Lekarzem.
— Też coś! Przecież ty się
boisz zwykłego zastrzyku.
— No, właśnie, gdy zostanę
lekarzem to będę stał z bezpie-
cznej strony igły.

Z RÓŻNYCH SZUFLAD

Rozmowa w parku na ławce:
— Proszę tylko popatrzeć, jak
się teraz ubierają dziewczęta!
Spodnie, bluza, bez warkocza.
Trudno zgadnąć, czy to rude
dziecko to chłopczyk, czy dzie-
wczynka...

— To moje córka.
— Bardzo pana przepraszam,
nie wiedziałam, że jest pan jej
ojcem...
— Jestem jej matką.

SPRZEDAM

pralkę „Wiatka automat-16”.

Zwracać się: Wilnius, tel.
47-81-56, 64-85-24, 42-26-13.

(Zam. 1901)

SPRZEDAJEMY

pralki „Wiatka-automat” z do-
stawą i włączeniem.

Zwracać się: Wilnius, tel. 57-
32-19, 23-01-64.

(Zam. 1897)

SPRZEDAJE SIĘ

w SaliŃkałki 12 arów,
jest muirowany dom. Cena— 4200
dol. USA.

Zwracać się: Wilnius, tel. 41-
64-21.

(Zam. 1867)

SPRZEDAJĄ

1, 2, 3-pokojowe mieszkania
w „Visaginasje” (Snieczkus).

Zwracać się: Wilnius, tel. 35-
02-30.

(Zam. 1884)

PO WYSOKIEJ CENIE SKUPUJEMY CZĘKI INWESTYCYJNE

na Wileńszczyźnie.

Zwracać się: Wilnius, Kalvarij-
ju 62 (naprzeciw rynku), tel.
73-21-72 od godz. 9 do 17.

(Zam. 1852)

Kalendarium

- * Środa (31.III) jest 90 dniem
1993 r. Do końca roku 275 dni.
- * Znak Zodiaku — Baran.
- * Imieniny: Balbiny, Beniami-
na, Gwidona, Kornelega.
- * Wschód Słońca — 6.55, za-
chód — 19.53. Długość dnia 12
godz. 58 min.
- * Księżyc. Pierwsza kwadra o
7 godz. 11 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeor-
ologiczna przewiduje na 31 mar-
ca zachmurzenie, bez opadów,
wiatr wschodni, umiarkowany.
Temperatura 4—6 stopni ciepła.

W ciągu następnych dwóch
dni bez opadów, temperatura w
nocy 0—5 stopni mrozu, w
dzień 3—8 stopni ciepła.

Dorota WIĘKOWSKA

Zapraszamy

DO FINANSOWEGO UDZIAŁU

w wspólnej działalności gospodarczej.

Zapewniamy roczny dochód za:

WKŁADY WALUTOWE — 40 proc.

WKŁADY W TALONACH — 34 proc.

Całą sumę i odsetki z zysku wypłacamy walutą.

FIRMA BUDOWLANA „SMB”.

Adres: Vilnius, J. Jasinskio 1, tel. 61-27-86.

(Zam. 1891)

NAJTAŃSZE, NAJZYSKOWNIEJSZE PODRÓŻE

— w dniach 6, 20 kwietnia DO SYRII (DAMASZEK).

Cena — 550 USD i 5000 tal.

— stąd DO STAMBUŁU.

Zwracać się: Vilnius, tel. 61-35-09, w godzinach po-
za pracą — 74-41-89.

(Zam. 1874)

DROGO SKUPUJEMY CZĘKI INWESTYCYJNE

Placimy od razu.

Zwracać się: Vilnius, Savonarino 65 A, gab. 202.

W dniach pracy od 8.00 do 17.00, tel. 65-38-04,
55-38-56.

(Zam. 1761)

Organizujemy

tanie i poplone podróże 6 i 20 kwietnia do Syrii (Dama-
szek), 18 kwietnia — do Mediolanu.

Waga bagażu — dowolna.

Oferujemy stałe loty do Stambułu, Pekinu. Tel. 61-60-67, 73-
02-16 (po pracy).

(Zam. 1888)

Centrum Technicznego Sprzętu Gazowego

SPRZEDAJE

BYTOWE LICZNIKI GAZOWE ZNANEJ FRANCUSKIEJ
FIRMY „SCHLUMBERGER INDUSTRIES”, zapewnia ich obsłu-
gę gwarancyjną. Liczniki są zarejestrowane w Litewskim
Państwowym Urzędzie Standardyzacji.

G-4 — wydajność do 6m³/h, cena 70 USD.

G-6 — wydajność do 10 m³/h, cena 110 USD.

Wydajemy dokumenty na 70-procentową kompensatę cen.

Nasz adres: Agonu 24, 2600 Vilnius, tel. 61-80-72, 26-32-33.

(Zam. 1878)

FIRMA SKUPIE

DOPOMOGĘ

miedź, brąz, mosiądz i ich
złom, stare chłodnice samocho-
dowe.

Zwracać się: Ukmerge, tel.
(8-211) 5-81-23, 5-79-00.

(Zam. 1854)

w zarejestrowaniu przedsiębiorst-
wa indywidualnego, zamkniętej
spółki akcyjnej lub wspólnego
przedsiębiorstwa. Pomogę w opa-
tentowaniu znaku towarowego
firmy.

Zwracać się: Vilnius, 41-67-83,
65-27-14.

(Zam. 1887)

POTRZEBNY JEST

fachowiec, który mógłby wsta-
wić i oszklnić okna i drzwi w
dachu własnościowej, ułożyc pod-
łogę, kleić kafelki i parkiet, wyko-
nywać prace betoniarские i inne.

Zwracać się: Vilnius, tel. 41-
64-27.

(Zam. 1898)

KURIER Wileński

Nasz adres:
Laisvės pr. 60,
2019, Vilnius
Lietuvas Respublika

Kod 67218
Cena 7 talonów.
W Polsce — 1000 zł.
Zam. 1028

Nr rejestracji — 322.
Drukuje Państwowe
Przedsiębiorstwo „Spauda”

Dziennik społeczno-polityczny
Sejmu i Rządu Republiki Litew-
skiej. Ukazuje się od 1 lipca
1953 r.

Telewizja

ŚRODA, 31 MARCA

LTV

9.00 — Program dnia. 9.05 —
Państwo i obywatel. 9.45 —
Magazyn muzyczny „Terra Mu-
sica”, 10.30 — Serial niemiec-
kiej TV „Delikatna śmierć”,
17.55 — Wiadomości. 18.05 —
Film dok. 18.35 — Nasz byt.
19.00 — Wiadomości (ros.).
19.10 — Nasz byt. 19.35 — TV
serial „Sąsiedzi”. 20.00 — Sto-
lica. 20.30 — Dobranocka. 20.55
— Reklama. 21.00 — Panora-
ma. 21.30 — Premiera wideofil-
mu Litewskiej TV „Krewni” (3).
22.00 — Program NTV. 23.00 —
Pokazuje „Wasze studio”. 23.15
— Wiadomości wieczorne.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 —
Mama i ja. 10.25 — Domowe
przedszkole. 10.50 — Porozma-
wiamy o dzieciach. 11.00 —
„Nie ma jak w domu” (2 ost.) —
film fab. prod. włoskiej.
12.25 — „Dalecy a bliscy” —
magazyn mniejszości narodow-
ych. 12.00 — Wiadomości.
13.10 — Program dnia. 13.15 —
17.00 — Telewizja edukacyjna.
17.05 — Dla młodych widzów
— Kalejdoskop teatralny. 17.50
— Muzyczna Jedynka. 18.00 —
Telexpress. 18.25 — „Szczęś-
cia nie można kupić” (3) — se-
rial prod. kanadyjsko-francus-
kiej. 19.15 — Klinika zdrowe-
go człowieka. 19.35 — My i
świat. 20.00 — Wieczorynka.
20.30 — Wiadomości. 21.10 —
Studio sport. 23.00 — Reportaż.
23.30 — Piosenki z kabaretu
Olgi Lipińskiej. 23.45 — Wiado-
mości. 24.00 — Muzyczna Jed-
ynka. 0.10 — „Przypadek” —
film fab. prod. polskiej. 2.05 —
Nowy dzień. 2.15 — „Punkt wi-
dzenia” (1) — serial TP. 3.05 —
Zanim zaśniesz.

Ostankino

4.55 — Program dnia. 5.00 —
Dziennik. 5.20 — Gimnastyka.
5.30 — Poranek. 7.45 — Fir-
ma gwarantuje. 8.00 — Dziennik.
8.20 — Koncert. 8.35 — TV
serial „Po prostu Maria”. 9.25
— Koncert. 9.40 — TV film
fab. „O Czerwonym Kapturku”
(2). 10.50 — Ekspres prasowy.
11.00 — Dziennik. 11.20 — TV
film fab. „Pies, który umiał
śpiewać” (1-2). 13.30 — TV
film dok. 14.00 — Dziennik.
14.20 — Program. 14.25 — TV

DROGO SKUPUJEMY
CZĘKI INWESTYCYJNE.

Sprzedajemy odkurzacze „Aud-
ra-pufas”.

Zwracać się: Vilnius, ul. B. Rad-
villaitis 3, pokój 206 od godz.
10 do 18, tel. 61-40-75.

(Zam. 1899)

Dzisiaj Dyrektor naszej Wileńskiej Szkoły
niej nr 14

p. Algis JANUSONIS

obchodzi 50-lecie swoich Urodzin.

Tradycyjnych polskich 100 lat, zdrowia, szczę-
pomyślności w życiu i pracy Jubilatowi życza

Harcerze „Wilia — Błękitna Jedynka”
oraz wdzięczni rodzice

zycji (tel. studia 42-81-05)
— Program TVP.

Warszawa

10.00 — Wiadomości.
— Mama i ja. 10.25 —
przedszkole. 10.50 —
wzajemny o dzieciach.
„Kojak” — serial. 11.00
11.50 — Publicystyka.
„Bellona” — wojkowy
zyn kulturalny. 13.00
domości. 13.10 — Program
13.15—17.00 — Telewiz-
kacyjna. 17.05 —
w szkole. 17.50 —
Jedynka. 18.00 —
18.25 — „Klinika w
dzie” (9) — serial prod.
19.10 — Magazyn
19.30 — Prawnik
19.40 — „Zulu Gal”
gram satyryczny. 20.00
czowy mini-box. 20.10
czorynka. 20.30 —
21.00 — Polskie ZOO.
„Kojak” (19) — serial
USA. 22.15 — Tytuł
ce. 22.55 — Program
wy. 23.15 — „Pegar”
Wiadomości. 24.00 —
Jedynka. 0.10 — „W
oś żyć”. 0.40 —
0.55 — Nowy dzień. 1.25
lubię. 2.15 — „Antona
ści” — film fab. prod.
3.40 — Zanim zaśniesz.

TV Rosji

7.00 — Więści. 7.20 — Rekl-
ma. Program. 7.25 — Czas biz-
nesmenów. 7.55 — Na Olimpie
politycznym. 8.50 — Paralele.
9.05 — Film fab. „Solo na sło-
nia i orkiestre” (2). 10.10 —
Ustami dziecka. 10.40 — Nasz
sąd. 11.15 — TV serial „Santa
Barbara” (148). 12.00 — Balet,
balet... 12.40 — Sprawa chłop-
ska. 13.00 — Więści. 13.20 —
Reklama. Program. 13.25 — Film
fab. „Dzięcioła głowa nie boli”.
14.45 — Film anim. 15.00 —
Sygnał. 15.15 — Więści. 15.30
— Studio „Wzrost”. 16.00 —
Daleki Wschód. 16.45 — Pro-
gram religijny. 17.15 — Panowie
— towarzysze. 17.30 — Na 120
rocznicę urodzin S. Rachmanino-
wa. 18.25 — Wolność przy Wa-
silijewce 13. 18.45 — Święto co
dzień. 18.55 — Reklama. 19.00
— Więści. 19.20 — Reklama.
19.25 — TV serial „Santa Bar-
bara” (149). 20.15 — Film anim.
dla dorosłych. 20.30 — Sam so-
bie reżyserem. 21.00 — Studio
„Notabene”. 21.55 — Reklama.
22.00 — Więści. 22.20 — Mówi-
wią gwiazdy. 22.25 — Karuzela
sportowa. 22.30 — Program EKS.
22.40 — Na sesji RN FR. 23.10
— Francuski program rozryw-
kowy.

CZWARTEK, 1 KWIECIA

LTV

9.00 — Program dnia. 9.05 —
Dla dzieci. 10.05 — Wideofilm
Litewskiej TV „Krewni” (3).
18.00 — Wydarzenia dnia. 18.10
— Reforma rolnictwa. 18.30 —
Cykl edukacyjny „Witaj, Fran-
cyjo”. 19.00 — Wiadomości (ros.).
19.10 — Serial ang. TV „Rail-
ly-as szpiegów”. 20.40 — Do-
branocka. 20.55 — Reklama.
21.00 — Panorama. 21.30 —
Premiera wideofilmu Litewskiej
TV „Krewni” (4). 22.05 — Klub
polityków. 22.50 — Życie mo-
je — radość moja. 23.15 —
Wiadomości wieczorne. 23.30 —
Wieczorki.

TV Litwy Wschodniej

7.00 — Zawsząd o wszystkim.
7.15 — Jesteśmy z wami w ten
wczesny ranek (ukr.). 7.55 —
Cha, cha, cha! 8.10 — Film a-
nim. 8.20 — Stanowisko opo-

zycji (tel. studia 42-81-05)
— Program TVP.

10.00 — Wiadomości.
— Mama i ja. 10.25 —
przedszkole. 10.50 —
wzajemny o dzieciach.
„Kojak” — serial. 11.00
11.50 — Publicystyka.
„Bellona” — wojkowy
zyn kulturalny. 13.00
domości. 13.10 — Program
13.15—17.00 — Telewiz-
kacyjna. 17.05 —
w szkole. 17.50 —
Jedynka. 18.00 —
18.25 — „Klinika w
dzie” (9) — serial prod.
19.10 — Magazyn
19.30 — Prawnik
19.40 — „Zulu Gal”
gram satyryczny. 20.00
czowy mini-box. 20.10
czorynka. 20.30 —
21.00 — Polskie ZOO.
„Kojak” (19) — serial
USA. 22.15 — Tytuł
ce. 22.55 — Program
wy. 23.15 — „Pegar”
Wiadomości. 24.00 —
Jedynka. 0.10 — „W
oś żyć”. 0.40 —
0.55 — Nowy dzień. 1.25
lubię. 2.15 — „Antona
ści” — film fab. prod.
3.40 — Zanim zaśniesz.

Ostankino

4.55 — Program dnia. 5.00 —
Dziennik. 5.20 — Gimn-
5.30 — Poranek. 7.45 — Fir-
ma gwarantuje. 8.00 — Dziennik.
8.20 — Film anim. 8.35 —
żo muzyki. 9.15 — W
zwiększ. 10.05 — Do la-
więcej. 10.50 — Ekspres
wy. 11.00 — Dziennik.
TV film fab. „Wesele
brata”. 12.25 — Film dok.
— TV film fab. „Zycie o-
wa”. 14.00 — Dziennik.
Program. 14.25 —
TV. 15.10 — Notes. 15.15 —
mance S. Rachmaninowa.
— Film anim. 16.05 —
muzyki. 16.45 — Do la-
cej. Podczas przerwy o
Dziennik. 17.55 —
prywatniarza. 18.05 —
dzie. 18.10 — Film fab. „
właściwym miejscu”. 18.40
Dobranocka. 19.55 —
20.00 — Dziennik. 20.35 —
gram. 20.40 — Loteria
21.10 — Program
23.00 — Dziennik. 23.20 —
gram. 23.25 — Program
kowy. 23.55 — Ekspres
0.05 — Piłka nożna.

Wyrażamy głęboką
czucie koleżance
GANCEWSKIEJ z powodu
zgonu Ojca
Polski Teatr Ludowy

Dzielnicy:

Józef ZOSTAROWSKI
Zbigniew MARKOWICZ
Antonina MISZCZUK
Jan LEWICKI

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO — powielanie
nych dokumentów — pr. Laisvės
11 piętro, pokój 1102. Czynne od
do 17.00 w dniach pracy, tel. 42-81-05

Biuro ogłoszeń i reklamy —
svės 60, 11 piętro, pokój nr 1102
lefon — 42-61-63.

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora —
42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.
Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekono-
miczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik
— 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, żyła
politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, sto-
leczy oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji
— 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, feteletonu i sportu
— 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny
— 42-72-70, korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90,
45-03-95, selekcjonistki — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i
szczyński — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze
— 42-90-60, 42-72-71, stylści — 42-72-92, maszyniści — 42-77-72.